

Motvallsturism

Vad är det som gör att svenskar älskar att resa; kors och tvärs och längre och längre bort far vi? Är det vikingen inom oss? Knappast, eftersom vikingarna inte räknade med, eller kunde räkna med att få så särskilt bra service dit de kom, medan vi kräver tip-top på allt och rejält värde för pengarna dessutom. Det är ju en självklarhet! Av samma skäl satsar vi väl själva på samma sätt när det gäller att få hit gäster till vårt "fantastiska" land: Att ha en perfekt fungerande turistisk infrastruktur, ge suverän service och fin-fin valuta för inkommande dollar, yen, euro och andra för oss livsviktiga valutor. Att producera och marknadsföra upplevelser på en internationellt gångbar nivå, det är väl lika självklart för oss som för andra – eller?

Det finns massor av goda exempel på vad andra lyckats med, här två: I Dubai har man på några få år gått från öken till en storslagen besöksindustri av fullständigt gigantiska mått. På ren vilja (och förstås en massa – säkert både kloka och smarta – investeringar). På Mallorca bestämde man sig för det omfattande greppet att sadla om från en ganska destruktiv massturism, till den kvalitativa basindustri man har idag. Man gav sig tusan på saken och jobbade hårt för att få "alla" på taget...! Ett lysande exempel på hur man med en präktig och konstruktiv dos av entusiasm och vilja från myndigheternas sida, inte att styra, utan att ta täten för att styra om – och det kvickt – från något som höll på att gå åt fanders, till en lysande affär för alla parter. Inte minst för öns nya, och för kvalitet bra betalande gäster.

Vad gör vi? Ja, säg det. Vi pratar om hur mycket turismen årligen växer i världen. Vi pratar om hur många som kan få sitt levebröd från en växande turism. Vi gnäller över vädret och skiftande konjunktur- och valutalägen. Vi glor avundsjukt på vad andra lyckas med. Men vi gör väldigt lite, eller ingenting!

Vilka är då *vi* i det här sammanhanget.

Jo, det är det offentliga Sverige, det Sverige som skall bredda vägen med kloka politiska beslut för att liknande saker skall kunna hända här. Att göra turismen till den penningskapande maskin som det hela tiden pratas om, men som slirar betänkligt år efter år, decennium efter decennium... Det är inte företagen det är fel på, det finns hur många entusiaster och entreprenörer som helst, men de skulle kunna vara ännu fler och framförallt: de kunna vara ännu fler som satsar i större skala och med långt mycket högre kvalitet, om bara myndigheter och organisationer gjorde – rappt och geschwinnt – vad som ankommer på dem. I stället för att trötta ihjäl näringsgrenen med byråkrati och gnöl om svårigheter hit, och 'så kan man väl inte göra', dit, eller att helt enkelt vara för bekväm för att göra någonting alls. Det är de bromsklossarna – personer och regelverk - som ställer till det, inte att man satsar för lite pengar. Turismen i Sverige måste också bort från sitt bidragsberoende, livsnerven för alla dessa bromsklossar som sitter och styr, utan att veta vart (det satsas faktiskt miljardbelopp av skattepengar om man slår ihop rubbet).

Företagen måste ta *sitt* ansvar och skapa verk samma affärsmässiga förbindelser med andra företag både inom produktionen och (det är väldigt viktigt) inom distributionen, och jobba in sig på de stora penningstarka målgrupper som både har intresse för vad som kan utvecklas här hos oss och knapp nog för att inse det personliga värdet av saken samt pengar nog för att konsumera upplevelserna på en för oss alla skapligt vinstgenererande nivå (dels för företagen, dels i form löner, OCH, givetvis, som skattintäkter). Detta går att göra, till och med på de mest "omöjliga" platser; titta bara på Ishotellet i Jukkasjärvi!

När bryter någon (Reinfelt! Maud O!) det här dödgrävarstadiet som svensk turism på grund av onödig byråkrati, prat och upprörande hinder för utvecklingen befunnit sig i under decennier? Nu senast till exempel har vi ett företag som redan till våren vill köra igång ett

läckert turisttåg kallat *Panoramatåget* mellan Stockholm och Göteborg, men det kan inte komma igång på länge än som det verkar, i varje fall inte på den sträckan. Detta på grund av att Banverket tar det lilla lugna och att statens SJ inte har någon större lust till konkurrens, trots att man säkert är kloka nog även där att inse att det just är konkurrensen som skulle få det att snurra även i deras bransch. Men vem vill släppa en monopolsituation, och då dessutom till någon som kanske har ett trevligare tåg än de egna (statliga).

Som ännu ett exempel, ett som belyser den bakvända dynamiken - motvallturismen - i landet vill jag berätta om hur det går till när man mitt under säsong i Disneyland måste bygga om, eller till, i anläggningen och därför stökar till det något för sina (älskade) gäster: - Vi är, står det på en glad och trevligt formulerad skylt, mycket ledsna för att vi ställt till det här för Dig, kära gäst. Saken är den att vi bygger en ny attraktion. I början av september blir den klar och då är Du hjärtligt välkommen att komma och prova! Vi hoppas att Du inte blivit allt för störd eller hindrad under tiden.

Jämför andan i den texten med den på en skylt som Vägverket en gång hade vid E4:an i samband med att man byggde om A6-området i Jönköping: - Vägverket bygger avfarter till nya A6-området, VISA HÄNSYN! Tyvärr lever den andan ännu kvar, inte bara inom Vägverket.

Kära Sverige: Sätt fart!

Calle Möller

Tidigare utvecklingsansvarig inom Sveriges Turistråd och marknadschef för Liseberg

Lerbergets Byaväg 43

263 52 Lerberget

042-34 07 34